

AZ EGYLET TÁRGYALÁSAI.

Egyetemes szakülés.

1872. évi ápril 27-dikén.

Ybl Miklós helyett, ki a megjelenésben akadályozva volt, Ney Béla mutatta be a pesti Sóház téren épülő „Fővámhivatal“ terveit és számos részletrajzot. A szép számmal egybegyűlt tagok nagy érdekeltséggel tekintették meg a művészileg kidolgozott nagyszerű tervezeteket s osztatlan figyelemmel hallgatták a bemutató előadását, melyből a következőket emeljük ki:

Az építkezést 1870. ápril 19-kén kezdték meg az u. n. Tömötéren. Közbejött más irányú határozatok folytán azonban az építkezés színhelye a Sóház tere tétetett át. A munka itt Ybl vezetése alatt Wechselmann vállalkozó által s a közlekedési miniszterium küldötteinek felügyelete mellett, ugyanazon év július 4-kén kezdetett meg. — Számos nehézséggel küzdve, azok legyőzése után az épület ma már az első emeletig emelkedik s teljes elkészülése 1873. őszére van határozva. Nehézségeket leginkább a kőfaragó-munka nagy mennyisége idézett elő, miután nálunk még szokatlan dolog az oly építkezés, mely folytonosan 130—150 kőfaragó-munkást foglalkoztasson. S e nehézségek legyőzése csakis a m. pénzügyminiszteriumnak eléggé nem méltányolható áldozatkészsége által vált lehetségessé.

Az egész épület hossza 87 öl, szélessége 28 öl, tehát az egész építkezési tér 2436 □ ölet vagyis körülbelül 2 holdat tesz. — Céljára nézve: a fővámhivatal, a pénzügyigazgatóság s a pénzügyi ügyészség és a bányaterményhivatal elhelyezésére van szánva. — Igen érdekes, hogy az egész épület egyetlen bétontestre van állítva, mely 5' 3" vastag s miután a beton köb-öle 78 frtba kerül, látnivaló, hogy maga az alapozás már igen nagy értéket képvisel, de másoldalról azt is belátni, hogy ez — a Duna közvetlen közelében — az épület biztosítására szükséges is volt. A tágas és díszes fölépcsőzeten kívül még 5 nagyobb és számos kisebb lépcső szolgál a különböző emeletek egybekapcsolására s a 3 udvar közül kettő üveggel födétvén szintén raktárakul lesz használható. — Az épület 4 homlokzata — a lényegnek megfelelőleg —

az egyszerű nagyszerűség jellemével bír s a legjobb korbéli renaissance idomaiban nyert föloldást. Modern értelemben is monumentális jellegű, miután egész kiterjedésében nyerskő-falazat, hol a vörös márvány, sóskuti homokkő s a sajtolt téglá nyerte a legkiterjedtebb alkalmaztatást. A szobrászatnak is sok tenni valója leend. — Az előleges költségvetés főösszege 3.300,000 frtra rúg, mely összeg egyébiránt alig fog túlságosnak látszani, ha meggondoljuk, hogy itt oly óriási épületről van szó, melynél csupán a vasrészek elhelyezése 60,000 frtnyi értéket képvisel.

Végül előadó, Ybl úr nevében, meghívta az egylet tagjait az építkezés meg szemlélésére s ennek idejéül május első vasárnapjának d. e. 11 órája tüzetett ki. *)

A szakülés második tárgya Pinkász Sándor előadása volt, melyben a gőzgép által kifejtett munka nagyságát, eddig a legnagyobb tekintélyek által is elhanyagolt tényezők számbavételével kísérte meghatározni, de egészen a magasabb elmélet regioiban mozogván, csak a géptan elméletével tüzetesen foglalkozó szakférfiak figyelmét volt képes lekötöni. Egyébiránt a különben igen érdekes dolgozat az egylet közlönyének legközelebbi füzetében volt megjelenendő.

Egyetemes szakülés.

1872-dik évi május 11-kén.

Elnök: Micskey Imre.

Jelenvoltak: 25 egyleti tag.

Vidéky László egy új szerkezetű érclemez-fedélzetet ismertet, melyre a „Société des forges et fonderies de Montaire“ czimű czég Franciaországban szabadalmat nyert s mely más érclemez fedélzetek fölött azon előnnyel bír, hogy az egyes érczapok alakja és leszegezési módja által megelőztetnek a főhiányok, melyek miatt az érclemez-fedélzet eddigelé általános alkalmazást nem nyert.

A közönséges érclemezek, mint tudjuk, főkép, ha nagy táblákban alkalmaztatnak a hőmérsék változása következtében könnyen kidomborodnak, mi által a szeglyukak felszakadnak és a szegek meglazulván, a fedélzet elveszti vízmentes tulajdonságát, e mellett a domborodás alá behatoló szél ereje által könnyen ki is emeltetheik.

Az érclemez másik főhiánya az, hogy bár mily tökéletes legyen is a szegezés végrehajtása, ha a szegek fedve nincsenek, idővel a víz utat törélettük magának és meg is rozsdásodnak.

Az ismertetett fődélzet — melyből értekező a főnebbi czég igazgatósága

*) Az építkezést, a mondott időben, mintegy 36 egyl. tag tekintette meg.